

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร
 วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา วิทยาลัยการศึกษาศิลปวัฒนธรรม

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา

SU 148-162 พลวัตสังคมไทย (Dynamics of Thai Society)

2. จำนวนหน่วยกิต

3(3-0-6)

3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป รายวิชาเลือก กลุ่มวิชาทักษะสังคมและทักษะชีวิต

4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา

ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่งทางวิชาการ	คุณวุฒิ
1	นางสาวสิริวรรณ สิริวนิชย์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ศศ.ม. (ประวัติศาสตร์)

อาจารย์ผู้สอน

ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่งทางวิชาการ	คุณวุฒิ
1	นางสาวนุชนางค์ ชุมดี	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ศศ.ม. (ประวัติศาสตร์)
2	นางสาวสาลินี มานะกิจ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	อ.ม. (ประวัติศาสตร์)
3	นางสาวสิริวรรณ สิริวนิชย์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ศศ.ม. (ประวัติศาสตร์)
4	นายณัฐวุฒิ สิงห์กุล	อาจารย์ ดร.	ปร.ด. (สังคมศาสตร์และสุขภาพ)
5	นางสาวศศิธร ศิลปวัฒนา	อาจารย์	สม.ม. (มานุษยวิทยา)
6	นายชาตรี ประกิตนันทการ	ศาสตราจารย์ ดร.	ปร.ด. (ประวัติศาสตร์)
7	นางวรมาศ ธีรภัทรกุล	อาจารย์ ดร.	อ.ด. (วรรณคดีและวรรณคดีเปรียบเทียบ)
8	นายภูมิ ภูติมหาตมะ	อาจารย์	ศศ.ม. (ประวัติศาสตร์)

5. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน

ภาคการศึกษาต้น ของชั้นปีที่ 1

6. รายวิชาบังคับก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)

ไม่มี

7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)

ไม่มี

8. สถานที่เรียน

วันพุธ เวลา 13.00-15.40 ห้องศร.3103 วังท่าพระ

9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

18 มิถุนายน 2567

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

- 1.1 เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงสังคมไทยอย่างครอบคลุมทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม
- 1.2 เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจถึงปัจจัยที่มีส่วนกำหนดลักษณะและแนวโน้มของสังคมไทย โดยเน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ จากมุมมองทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
- 1.3 เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักและทำความเข้าใจ “ปัญหา” และ “วิกฤตการณ์” ของสังคมไทยในปัจจุบัน และอภิปรายทิศทางที่อาจเป็นไปได้ในอนาคต

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

- 1.1 กลุ่มผู้สอนพิจารณาปรับปรุงหัวข้อ และเนื้อหาให้ครอบคลุมและร่วมสมัยกับสังคมไทย

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

พัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย ภูมิหลังด้านประวัติศาสตร์ มรดกวัฒนธรรม ภูมิปัญญา และค่านิยมในด้านภาษา วรรณกรรม ศิลปะ ศาสนาความเชื่อ การเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งผลกระทบด้านอื่นๆ ที่มีผลต่อสังคมไทย

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อสัปดาห์

จำนวนชั่วโมงบรรยาย	3	ชั่วโมง
จำนวนชั่วโมงฝึกปฏิบัติ /ภาคสนาม/การฝึกงาน	0	ชั่วโมง
จำนวนชั่วโมงการศึกษาด้วยตนเอง	6	ชั่วโมง

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่จะให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษา

ผู้เรียนสามารถติดต่อ นัดหมายล่วงหน้าเป็นรายบุคคล

ติดต่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สิรวรรณ สิริวนิชย์ (อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา)

E-mail: siravanich_s@su.ac.th

หมวดที่ 4 การพัฒนานักศึกษาตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ คาดหวัง ของรายวิชา (CLOs)	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ คาดหวัง ของหลักสูตร (PLOs) ที่รายวิชารับผิดชอบ	กลยุทธ์การสอน ตาม CLOs	กลยุทธ์สำหรับ วิธีการวัดและ ประเมินผล ตาม CLOs
CLO1 อภิปรายพัฒนาการและความหลากหลายของ สังคมและวัฒนธรรมไทยได้	PLO 2 อภิปราย ความหมายของความ หลากหลายทาง วัฒนธรรมได้	-การบรรยายและ อภิปรายในชั้น เรียนพร้อม ยกตัวอย่าง ประกอบ	สังเกตการณ์มีส่วน ร่วมในการอภิปราย ความรู้
CLO2 แสวงหาความรู้และติดตามความเปลี่ยนแปลงที่ เกิดขึ้นในสังคมและวัฒนธรรมไทย CLO3 รู้จักเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวม ข้อมูล CLO4 นำทักษะที่เรียนมาใช้ประเมินข้อมูลอย่างเป็นระบบ	PLO 6 แสวงหา ความรู้ได้ด้วยตนเอง และนำความรู้ไปใช้ ในการพัฒนาตนเอง และการดำเนินชีวิต	-การบรรยายและ อภิปรายในชั้น เรียน -การมอบหมาย งานเดี่ยว/งานกลุ่ม เพื่อการนำเสนอ ข้อมูลที่ค้นคว้า อย่างเป็นระบบ	- ระดับคุณภาพของ ภาระงานที่ได้รับ มอบหมายจาก อาจารย์ผู้สอน - มอบหมายงานเพื่อ ให้ผู้เรียนได้พัฒนา ทักษะการค้นคว้า การเลือกใช้เทคโนโลยี และการประเมินข้อมูล อย่างเป็นระบบ - การสอบกลางภาค และ สอบปลายภาค

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	CLOs	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
1	- แนะนำรายวิชา พร้อมชี้แจง ข้อตกลงเบื้องต้น -ทดสอบความรู้ก่อนเรียน “เข้าใจพลวัตสังคมไทย”	1	3	บรรยาย อภิปรายและ ใช้สื่อ power point	ผศ.สิริวรรณ สิริวนิชย์
2	เริ่มต้นอารยธรรม: การเกิด หมู่บ้านและเมือง	1	3	บรรยาย อภิปรายและ ใช้สื่อ power point / คลิปวิดีโอ	ผศ.นุชนางค์ ชุมดี
3	บูรณาการของอารยธรรม สยาม	1,2	3	บรรยาย อภิปรายและใช้ สื่อ power point	ผศ.นุชนางค์ ชุมดี
4	การเมืองไทยร่วมสมัย หลัง 2475	1,2	3	บรรยาย อภิปรายและใช้ สื่อ power point/ คลิปวิดีโอ	ผศ.สาลินี มานะกิจ
5	ความเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจ และทุนนิยมไทยร่วมสมัย	1,2	3	บรรยาย อภิปรายและใช้ สื่อ power point/คลิป วิดีโอ และกิจกรรมระดม ความเห็น	ผศ.สิริวรรณ สิริวนิชย์
6	พื้นฐานสังคมไทยและการ เปลี่ยนแปลง	1,2	3	บรรยาย อภิปรายและใช้ สื่อ power point/คลิป วิดีโอ และกิจกรรมระดม ความเห็น	อ.ดร.นัฐวุฒิ สิงห์กุล
7	ปรากฏการณ์สังคมไทย ร่วมสมัย	1,2	3	บรรยาย อภิปรายและใช้ สื่อ power point/คลิป วิดีโอ และกิจกรรมระดม ความเห็น	อ.ศศิธร ศิลป์วุฒยา
8	สอบกลางภาค				
9	บทสะท้อนจากงาน วรรณกรรมไทยร่วมสมัย	1,2	3	บรรยาย อภิปรายและ ใช้สื่อ power point / ยกตัวอย่างงานวรรณกรรม เพื่อการอภิปรายและระดม ความคิดเห็นในชั้นเรียน	อ.ดร. วรมาศ ธีัญภัทรกุล

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	CLOs	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
10	การเมืองและสังคมในงานสถาปัตยกรรมร่วมสมัย	1,2	3	บรรยาย อภิปรายและใช้สื่อ power point	ศ.ดร.ชาติรี ประทีตนนทการ
11	ความหลากหลายกับพลวัตสังคมไทย	1,2	3	บรรยาย อภิปรายและใช้สื่อ power point/	อ.ภูมิ ภูติมหาตมะ
12,13	พัฒนาหัวข้องานกลุ่ม การค้นคว้าอิสระ “พลวัตสังคมไทย”	1,2	3		
14	สังคมไทยจะ何去何 ในกระแสโลกาภิวัตน์ -นศ.นำเสนอผลการศึกษา -สรุปบทเรียนจากรายวิชา	3,4	3	กิจกรรมนำเสนอ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน	ผศ.สิริวรรณ สิริวิชย์
15	สอบปลายภาค				
		รวม	45		

2. แผนการประเมินตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา (CLOs)	กิจกรรมการประเมินผล การเรียนรู้ของผู้เรียน	กำหนดการประเมิน (สัปดาห์ที่)	สัดส่วนของการประเมินผล
CLO1 อภิปรายพัฒนาการและความหลากหลายของสังคมและวัฒนธรรมไทยได้	สังเกตการณ์มีส่วนร่วมในการอภิปรายความรู้	1-7, 8-14	ร้อยละ 20
CLO2 แสวงหาความรู้และติดตามความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมและวัฒนธรรมไทย	ภาระงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ผู้สอน	2-7 , 9-14	ร้อยละ 10
CLO3 รู้จักเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล	ภาระงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ผู้สอน	12-14	ร้อยละ 10
CLO4 นำทักษะที่เรียนมาใช้ประเมินข้อมูลอย่างเป็นระบบ	ภาระงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ผู้สอน / การสอบกลางภาค และ สอบปลายภาค	8, 15	ร้อยละ 60

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลัก

เอกสารประกอบการบรรยายรายวิชาอารยธรรมไทย

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

แหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน

หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร

ห้องสมุดศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร ตลิ่งชัน

เว็บไซต์

สถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย <http://www.thaistudies.chula.ac.th>

สถาบันไทยคดี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ <http://www.tkri.tu.ac.th>

ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) www.sac.or.th

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

คริส เบเกอร์และผาสุก พงษ์ไพจิตร. ประวัติศาสตร์ไทยร่วมสมัย. กรุงเทพฯ: มติชน, 2557.

_____. ประวัติศาสตร์อยุธยา ห้าศตวรรษสู่โลกสมัยใหม่. กรุงเทพฯ: มติชน, 2563.

ผาสุก พงษ์ไพจิตรและคริส เบเกอร์. เศรษฐกิจการเมืองไทยสมัยกรุงเทพฯ. เชียงใหม่: ซิลค์เวอร์ม, 2546.

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. อารยธรรมไทย : พื้นฐานทางประวัติศาสตร์ กรุงเทพฯ : ต้นอ่อน แกรมมี่, 2540.

ชาติรี ประกิตนันทการ. การเมืองและสังคมในศิลปะสถาปัตยกรรม, กรุงเทพฯ: มติชน, 2559.

दनัย ไชโยธา. อารยธรรมไทย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2550.

ธิดา สาระยา. อารยธรรมไทย กรุงเทพฯ : เมืองโบราณ, 2552.

_____. กว่าจะเป็นคนไทย. กรุงเทพฯ : เมืองโบราณ, 2553.

ยศ สันตสมบัติ. มนุษย์กับวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2556.

นิตี เอียวศรีวงศ์. สองหน้าสังคมไทย : บทวิพากษ์โครงสร้างอารยธรรมไทย กรุงเทพฯ: ผู้จัดการ, 2539.

_____. สังคมไทยในสายตานักวิเคราะห์ กรุงเทพฯ: เคล็ดไทย, 2532.

_____. ปากไก่และใบเรือ : รวมความเรียงว่าด้วยวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ต้นรัตนโกสินทร์ ,
กรุงเทพฯ : ฟ้าเดียวกัน, 2555.

_____. ก่อนยุคพระศรีอริย์ ว่าด้วยความเชื่อ ศาสนาและศีลธรรม. กรุงเทพฯ: มติชน, 2559.

_____. ชาติไทย เมืองไทย แบบเรียนและอนุสารีย์ ว่าด้วยวัฒนธรรม, รัฐ และรูปการณ์จิตสำนึก,
กรุงเทพฯ: มติชน, 2563.

ปราณี วงษ์เทศ. สังคมและวัฒนธรรมในอุษาคเนย์. กรุงเทพฯ: ศิลปวัฒนธรรม, 2543.

ภาวดี มหาจันทร์. พื้นฐานอารยธรรมไทย กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2532.

สนิท สมัครการ. ความเชื่อและศาสนาในสังคมไทย: วิเคราะห์เชิงสังคม-มานุษยวิทยา. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2539.

สุเทพ สุนทรเกสัช. มานุษยวิทยากับประวัติศาสตร์. กรุงเทพฯ: เมืองโบราณ, 2540.

สุริชัย หวันแก้ว (บรรณาธิการ). **รหัสวัฒนธรรม บทบาทความเข้าใจว่าด้วย “คนไทย”และสังคมไทย.**

เชียงใหม่: ศูนย์ศึกษาชาติพันธุ์และการพัฒนาฯ, 2558.

อดิสร ศักดิ์สูง. **พื้นฐานอารยธรรมไทย** สงขลา : ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยทักษิณ, 2552.

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินการจัดการเรียนการสอนของรายวิชา

- 1.1 การประเมินผลจากนักศึกษาด้วยวิธีการหลากหลาย ทั้งการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน การประเมินผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนด้วยการสอบกลางภาคและปลายภาค ประเมินจากคุณภาพงานที่มอบหมาย เพื่อให้ได้ผลการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา
- 1.2 การประเมินผู้สอนในแต่ละรายวิชาโดยนักศึกษา ทั้งแบบสอบถามออนไลน์ และการวัดผลประเมินจากการแสดงความคิดเห็นในคำถามปลายเปิด เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงรายวิชาต่อไป

2. การปรับปรุงการสอน

- 2.1 ประมวลผลจากการประเมินการจัดการเรียนการสอนของรายวิชา ประเมินจากผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชาและแบบประเมินความคิดเห็นของนักศึกษา
- 2.2 การประชุมร่วมระหว่างอาจารย์ผู้สอนในรายวิชา เพื่อพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. กระบวนการยืนยัน (verification) ผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

กระบวนการในการยืนยันผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา กำหนดให้คณาจารย์ผู้สอนและผู้ประสานงานรายวิชาพิจารณาความเหมาะสมของข้อสอบ วิธีการวัดประเมินผลในกรณีที่มีข้อร้องเรียน และการประชุมร่วมระหว่างอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และผู้รับผิดชอบรายวิชา เพื่อทบทวนผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา